

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه قم

دانشکده حقوق

پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته حقوق بین الملل

عنوان:

حاکمیت دولتها در اینترنت ماهواره‌ای از منظر حقوق بین الملل

استاد راهنما:

دکتر سید یاسر ضیایی

نگارنده:

امیر مهدی رضائی

تابستان ۱۴۰۳

بیت

تاریخ: ۱۴۰۳/۷/۱۴

شماره: ۴۰۲۲/۱۳۹۵

پیوست:

« صورت جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد »

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر «عجل الله تعالی فرجه الشریف»

جلسه دفاعیه پایان نامه کارشناسی ارشد (ناپیوسته) آقای امیرمهدی رضائی

رشته حقوق بین الملل به شماره دانشجویی ۴۰۰۱۴۰۲۲۰۱۳ دوره روزانه

تحت عنوان حاکمیت دولت ها در اینترنت ماهواره ای از منظر حقوق بین الملل

با حضور هیأت داوران در محل دانشگاه قم در تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۶ تشکیل گردید. در این جلسه، پایان نامه با موفقیت مورد دفاع

قرار گرفت ☒ قرار نگرفت ☐ و نامبرده نمره با عدد ۱۹ با حروف (نوزده) با

درجه عالی ☒ خیلی خوب ☐ خوب ☐ متوسط ☐ مردود ☐ دریافت نمود.

نام و نام خانوادگی	سمت	مرتبه علمی	امضاء
سید یاسر ضیائی	استاد راهنما	دانشیار	
محمد ستایش پور	استاد ناظر	استادیار	
علی مشهدی	نماینده تحصیلات تکمیلی و ناظر شکلی	دانشیار	

مدیر خدمات آموزشی

نام و امضاء

معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده

نام و امضاء

نشانی:
قم: جاده قدیم اصفهان،
دانشگاه قم
کد پستی: ۳۷۱۶۱۴۶۱۱
تلفن: ۳۲۸۵۳۳۱۱
دورنویس:

ماده ۲۳ آئین نامه کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴: نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمیشود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام میشود:

- مردود (کمتر از ۱۴)
- متوسط (۱۴ - ۱۵/۹۹)
- خوب (۱۶ - ۱۷/۹۹)
- خیلی خوب (۱۸ - ۱۸/۹۹)
- عالی (۱۹ - ۲۰)

۳۲۸۵۵۶۸۲ معاونت آموزشی
۳۲۸۵۵۶۸۶ معاونت اداری
۳۲۸۵۵۶۸۸ معاونت دانشجویی

۱۴۰۳/۰۶/۲۶
ترم دفاع: ۴۰۲۲

مدیریت تحصیلات تکمیلی
« تعهد نامه اصالت پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد »

اینجانب آقای امیرمهدی رضائی دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد (ناپیوسته) به شماره دانشجویی ۴۰۰۱۴۰۲۲۰۱۳ در رشته حقوق بین الملل که در تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۶ از پایان نامه خود تحت عنوان حاکمیت دولت ها در اینترنت ماهواره ای از منظر حقوق بین الملل کسب نمره با درجه دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم :

۱) این پایان نامه/رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و.....) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوط ذکر و درج کرده ام .

۲) این پایان نامه/رساله قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است .

۳) چنانچه بعد از فراغت تحصیل قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه/رساله داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم .

۴) چنانچه در هر مقطعی زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیریم و دانشگاه قم مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت .

امیرمهدی رضائی

تاریخ و امضاء

گواهی امضاء:

صحت امضای دانشجو مورد تایید میباشد .

نماینده تحصیلات تکمیلی و ناظر شکلی

علی مشهدی

تاریخ و امضاء

این پایان‌نامه را ضمن تشکر و سپاس بیکران و در کمال افتخار و امتنان تقدیم می‌نمایم به:

- اول نور عالم هستی و سرچشمه خلقت بشر؛ حضرت صدیقه طاهره سلام... علیها
 - محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم؛ به‌خاطر همه تلاش‌های محبت‌آمیزی که در دوران مختلف زندگی‌ام انجام داده‌اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته‌اند.
 - به همسر مهربانم که در طول تحصیل همراه و همگام من بوده است.
 - به اساتید فرزانه و فرهیخته‌ام که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند.
 - به آنان که در راه کسب دانش راهنمایم بودند.
 - به آنان که نفس خیرشان و دعای روح‌پرورشان بدرقه راهم بود.
- الهی به من کمک کن تا بتوانم ادای دین کنم و به خواسته آنان جامه عمل بپوشانم.
- پروردگارا حسن عاقبت، سلامت و سعادت را برای آنان مقدر نما.
- خدایا توفیق خدمتی سرشار از شور و نشاط و همراه و همسو با علم و دانش و پژوهش جهت رشد و شکوفایی جمهوری اسلامی ایران عنایت بفرما.

تشکر و قدردانی

سپاس خدای بزرگ را که مرا یاری رساند تا بتوانم این مقطع تحصیلی را به پایان رسانده و گامی در راستای اعتلای علم بردارم. از استاد راهنمای گران قدرم جناب آقای دکتر سید یاسر ضیایی که وجودشان همیشه قوتی برای انجام کارهایم بوده است و بدون شک انجام این پایان نامه بدون کمک و راهنمایی های ارزنده ایشان امکان پذیر نبوده است، کمال قدردانی را دارم.

تشکر از تمامی معلمان و اساتیدی که توفیق دانش آموزی و دانشجویی در محضرشان را داشتم و در پایان از تمامی عزیزانی که در طول انجام این پروژه مرا یاری کرده اند کمال تشکر و قدردانی را ابراز می نمایم.

چکیده

اینترنت ماهواره‌ای به‌عنوان یک فناوری نوظهور، فرصت‌های جدیدی را برای دسترسی به اطلاعات و ارتباطات فراهم می‌کند. با این حال، این فناوری چالش‌هایی را نیز برای حاکمیت دولت‌ها به وجود خواهد آورد. پژوهش حاضر که به بررسی حاکمیت دولت‌ها در اینترنت ماهواره‌ای از منظر حقوق بین‌الملل می‌پردازد، با روش توصیفی و تحلیلی و با استفاده از روش کتابخانه‌ای و با گردآوری اطلاعات از منابع حقوق بین‌الملل انجام شده است. بر اساس بررسی‌ها و مطالعات پیرامون منظومه‌های اینترنت ماهواره‌ای، یافته‌ها نشان داد: ۱- قواعد عام حقوق بین‌الملل، مانند اصل آزادی اطلاعات و حاکمیت دولت‌ها بر قلمرو خود، در مورد اینترنت ماهواره‌ای نیز اعمال می‌شود. ۲- حقوق بین‌الملل فضا، ارتباطات و فضای سایبر، چارچوب خاصی را برای مقررگذاری فعالیت‌های مربوط به اینترنت ماهواره‌ای ارائه می‌دهد. ۳- حقوق بین‌الملل بشر، از جمله حق آزادی بیان و حق دسترسی به اطلاعات، باید در هنگام مقررگذاری اینترنت ماهواره‌ای مورد توجه کشورها قرار گیرد. بنابراین اعمال حاکمیت مؤثر دولت‌ها در اینترنت ماهواره‌ای نیازمند، به اقدامات مختلفی از جمله تدوین و اجرای قوانین و مقررات، همکاری بین‌المللی، انعطاف‌پذیری و تطبیق، همکاری با بخش خصوصی و سایر نهادها، آموزش و افزایش آگاهی شهروندان، توسعه فناوری‌های امنیتی، ارتقاء هماهنگی و اشتراک اطلاعات، توسعه منابع انسانی، هماهنگی با سازمان‌های بین‌المللی و تعامل با جامعه فعال و نخبگانی است.

کلمات کلیدی

حاکمیت دولت، اینترنت ماهواره‌ای، منظومه‌های ماهواره‌ای، حقوق بین‌الملل فضا، حقوق بین‌الملل ارتباطات، حقوق سایبری، حقوق بین‌الملل بشر.

فهرست مطالب

Abstract

Satellite Internet, as an emerging technology, provides new opportunities for access to information and communications. However, this technology will also create challenges for the sovereignty of states. The present study, which examines the sovereignty of states in satellite Internet from the perspective of international law, was conducted with a descriptive and analytical method, using a library method and collecting information from international law sources. Based on the surveys and studies on satellite Internet systems, the findings showed that: 1- General rules of international law, such as the principle of freedom of information and the sovereignty of states over their territory, also apply to satellite Internet. 2- International space, communications and cyberspace law provide a specific framework for regulating activities related to satellite Internet. 3- International human rights, including the right to freedom of expression and the right to access information, should be taken into account by countries when regulating satellite Internet. Therefore, effective government governance of satellite internet requires various measures, including the development and implementation of laws and regulations, international cooperation, flexibility and adaptation, cooperation with the private sector and other institutions, education and awareness-raising of citizens, development of security technologies, promotion of coordination and information sharing, development of human resources, coordination with international organizations, and interaction with the active and elite community.

Keywords

State sovereignty, satellite internet, satellite systems, international space law, international communication law, cyber law, international human rights.

The University of Qom

Faculty of Law

A thesis submitted in Partial Fulfillment of The Requirements for the Degree of Master Of
Arts in in International Law

Title:

State Sovereignty in Satellite Internet from the Perspective of International Law

Supervisor:

Dr Seyed Yaser Ziaee

By:

Amirmahdi Rezaei

Summer, 2024